

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/43/2013
Identifikačné číslo spisu:	7013200332
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Poláčková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7013200332.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a členov senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci navrhovateľa: A. M., Z. X., E., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Košice, Moyzesova 18, Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 2932/2013, ev.č. 8973/2013 zo 4. marca 2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 7Sp/11/2013-17 zo 17. mája 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 7Sp/11/2013-17 zo 17. mája 2013 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) rozsudkom č.k. 7Sp/11/2013-17 z 17. mája 2013 potvrdil podľa § 250q ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) rozhodnutie odporcu č. 2932/2013, ev.č. 8973/2013 zo 4. marca 2013, ktorým odporca nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) s odôvodnením, že navrhovateľ nespĺnil jednu z troch kumulatívnych podmienok priznania nároku na právnu pomoc, a to podmienku uvedenú v § 6 ods. 1 písm. b/ zákona o poskytovaní právnej pomoci, pretože navrhovateľ nevyužil efektívne všetky právne prostriedky nápravy, ktoré je v zmysle § 53 ods. 1 zákona č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) povinný vyčerpať.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že z obsahu administratívneho spisu odporcu krajský súd zistil, že navrhovateľ sa v administratívnom konaní pred odporcom domáhal priznania nároku na poskytnutie právnej pomoci „v konaní pred Ústavným súdom SR v právnej veci nečinnosti všeobecného

súdu I. stupňa zo dňa 28.2.2011 vedenej na Okresnom súde v Košiciach II pod sp.zn. 19C/29/2011“. Administratívny spis odporcu obsahuje aj vyjadrenie predsedu Okresného súdu Košice II z 15.11.2012, ktorým predseda OS Košice II reagujúc na podanie navrhovateľa z 12.11.2012 oznámil navrhovateľovi, že k prieťahom v danom konaní došlo a to v období od júna 2011 do 3.9.2012. Zároveň informoval navrhovateľa o prijatých opatreniach, smerujúcich k zabráneniu v ďalších prieťahoch v súdnom konaní. Preskúmané rozhodnutie odporcu bolo vydané 4.3.2013 a doručené navrhovateľovi 12.3.2013.

Krajský súd poukázal na to, že z judikatúry Ústavného súdu SR jednoznačne vyplýva dodržiavanie právneho princípu subsidiarity v rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov, predstavujúceho právnu zásadu, v zmysle ktorej právomoc Ústavného súdu je daná iba v prípade, ak boli účastníkom konania (sťažovateľom) vyčerpané všetky riadne právne prostriedky nápravy v konaní pred všeobecnými súdmi, resp. orgánmi verejnej správy, pričom použitie takýchto právnych prostriedkov nevedlo k odstráneniu porušovania ústavných práv sťažovateľa (napr. IV. ÚS 144/2011 - uznesenie ÚS SR z 15.4.2011).

Súčasťou administratívneho spisu odporcu je aj sťažnosť na prieťahy v konaní podaná navrhovateľom Ústavnému súdu SR 2.3.2012 a podanie Ústavného súdu SR č.k. Rvp 2414/2012-3 z 15.3.2012, ktorým podanie žiadateľa odložil. Z dátumov predmetných podaní vyplýva, že navrhovateľ sa domáhal odstránenia prieťahov v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice II. pod č. k. 19C 29/2011 skôr, než podal sťažnosť na prieťahy v konaní predsedovi Okresného súdu Košice II. (podanie navrhovateľa z 12.11.2012, vybavené predsedom Okresného súdu Košice 11.15.11.2012).

Krajský súd dospel k záveru, že odporca rozhodol vecne správne a v súlade so zákonom, keď vo veci navrhovateľa, v ktorej žiadal o priznanie nároku na právnu pomoc, mal za to, že nie je vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, pretože navrhovateľ nevyčerpal efektívne všetky prostriedky nápravy predtým, ako ústavnú sťažnosť podal.

Neboli teda naplnené kumulatívne požiadavky pre priznanie nároku podľa § 6 ods. 1 písm. a/ až c/ v spojení s § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci.

Záverom krajský súd poznamenal, že navrhovateľ v opravnom prostriedku neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, pre ktoré považuje preskúmané rozhodnutie odporcu za nesprávne, resp. nezákonné. Krajský súd preto pri preskúmaní rozhodnutia napadnutého opravným prostriedkom navrhovateľa vychádzal z obsahu administratívneho spisu a z odporcom formulovaných právnych záverov v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia.

Výrok o trovách konania krajský súd odôvodnil poukazom na § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP a neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie v lehote ustanovenej zákonom a žiadal, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako nezákonný zrušil, pričom neuviedol žiadne konkrétne dôvody, ani nové skutočnosti pre ktoré považuje rozsudok krajského súdu za nezákonný.

Odporca využil svoje právo a k odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril podaním z 24. júla 2013, v ktorom žiadal rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Rozsudok bol verejne vyhlásený 29. októbra 2014 podľa § 156 ods.1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Podľa ustanovení tretej hlavy druhej časti OSP sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods. 1 OSP).

Podľa § 6 ods. 1 zákona o bezplatnej právnej pomoci fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak:

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

Podľa § 8 zákona o bezplatnej právnej pomoci pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremĺčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Podľa § 138 ods. 1 OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Spornou skutočnosťou v prejednávanej veci je otázka zrejmej bezúspešnosti žiadosti navrhovateľa o priznanie nároku na právnu pomoc podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci.

Pojem zrejmej bezúspešnosti v spore bol v našom právnom poriadku pôvodne obsiahnutý len v § 138 ods. 1 OSP v súvislosti s posudzovaním žiadosti účastníka konania o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, keď OSP pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov vylučuje zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Občiansky súdny poriadok však konkrétne neupravuje, čo je potrebné pod týmto pojmom rozumieť. Zákon o bezplatnej právnej pomoci príkladmo uvádza, na čo je potrebné prihliadať pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu, keďže jednou z podmienok pre priznanie tohto nároku je, že nejde o zrejmú bezúspešnosť sporu.

Pri aplikácii § 138 OSP všeobecné sudy judikovali, že o zrejmú bezúspešnosť sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovie.

Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že krajský súd sa náležite a v súlade so zákonom vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami navrhovateľa a dal odpoveď na výklad a aplikáciu použitých zákonných ustanovení v napadnutom rozhodnutí, a preto sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu tak, ako ich uviedol aj v tomto svojom rozsudku.

Navrhovateľ vo svojom odvolaní nenamietal žiadne nové skutočnosti, ktoré by preukazovali, že v čase podania ústavnej sťažnosti efektívne vyčerpal všetky prostriedky nápravy tak, ako sú tieto uvedené v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Preto ak krajský súd dospel k právnomu záveru totožnému so záverom správneho orgánu a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím odporcu nedošlo k porušeniu zákona a chránených záujmov navrhovateľa, tento jeho názor považoval aj odvolací súd, z dôvodov uvedených vyššie, za správny.

Skutočnosti, ktorými navrhovateľ v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Tieto boli totožné s námietkami, ktoré navrhovateľ namietal už v prvostupňovom konaní a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu navrhovateľa nevyhovel a s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu rozsudok Krajského súdu v Košiciach ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd vychádzal z ustanovení § 224 ods. 1 a § 250k OSP tak, že navrhovateľovi nepriznal ich náhradu, pretože nebol v odvolacom konaní úspešný a odporcovi právo na náhradu trov zo zákona neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.